

การศึกษาเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

A Comparative Study of the Role of Online Teaching Promotion by School
Administrators under the Sukhothai Primary Educational Service Area
Office 1

ฐานมาศ บุษี¹ และณิรดา เวชญาลักษณ์²
Thanamart Boosee and Nirada Wechayaluck

Received: January 26, 2024

Revised: February 29, 2024

Accepted: March 06, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 และ 2) เปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 97 คน และครูผู้สอน 97 คน รวมทั้งสิ้น 194 คน ได้จากการใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัย พบว่า 1) การศึกษาบทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

¹⁻² มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม; Phibulsongkram Rajabhat University

Corresponding author, e-mail: miw.boosee@gmail.com Tel. 097-0984289

สุโขทัย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ 2) การเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ: การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์, บทบาท, เปรียบเทียบ

Abstract

The purposes of this research article were 1) to study the role of school administrators in promoting online teaching and learning under the Sukhothai Primary Educational Service Area Office 1; and 2) to compare the role of school administrators in promoting online teaching and learning under the Sukhothai Primary Educational Service Area Office 1 classified by school size. The sample group used in the research was 97 school administrators and 97 teachers, totaling 194 people, selected by simple random sampling. The research instrument was a questionnaire. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and one-way analysis of variance. The research results found that 1) the study of the role of promoting online teaching and learning of school administrators under the Sukhothai Primary Educational Service Area Office 1, overall was at a high level, and the aspect of teacher and educational personnel development had the highest average value, and 2) the comparison of the role of promoting online teaching and learning of school administrators under the Sukhothai Primary Educational Service Area Office 1 classified by school size found that overall, there were significant differences at a statistical significance of .05.

Keywords: Promotion of Online Teaching and Learning, Role, Comparison

บทนำ

รัฐธรรมนูญของประเทศไทย ระบุไว้ว่าการศึกษามีความสำคัญมาก รัฐบาลต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่านักเรียนทุกคนได้รับการศึกษาตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามที่กำหนด รัฐบาลยังต้องแน่ใจว่าประชาชนได้รับการศึกษาที่จำเป็นตลอดชีวิต รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลส่งเสริม และสนับสนุนให้การศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานสากล การดูแลให้ผู้คนได้รับการศึกษาที่ดีเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับประเทศที่จะเติบโตและประสบความสำเร็จ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การศึกษาจำเป็นต้องอาศัยผู้นำทางด้านการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเปรียบเสมือนหลักของการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ผู้บริหารจึงเป็นผู้นำสำคัญในการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะผู้เรียน เพื่อการศึกษาที่เจริญก้าวหน้าผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนากิจการการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการประกอบด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพที่มีคุณลักษณะที่ดีในการเรียนรู้ และการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ สถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จจะมีผู้บริหารที่มีแนวคิดในการบริหาร มีความสามารถในการนำบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การอำนวยความสะดวก สนับสนุน และเป็นผู้สนับสนุนเข้ามายังสถานศึกษาและเป็นผู้ผลักดันการปฏิรูปการศึกษาให้ก้าวหน้า (ภคพร เลิกนอก และเอกราช โฆษิตพิमानเวช, 2564)

ปัจจุบันสภาพการศึกษาและคุณภาพการศึกษาของไทยมีมาตรฐานค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับหลายประเทศที่อยู่ในระดับเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (Ordinary National Education Test : O-net) เปรียบเทียบย้อนหลัง 3 ปีการศึกษา (2563-2565) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 ทั้ง 3 ปีการศึกษา โดยส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงครึ่งร้อยละ 50 ได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ย 37.62 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 28.06 คะแนน วิชาวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 39.34 คะแนน จากข้อมูลดังกล่าวกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา จึงสำรวจปัญหาในการจัดการศึกษาพบว่า ปัญหาจากบทบาทผู้บริหารในแต่ละสถานศึกษาที่ไม่ตระหนักถึงบทบาททางวิชาการ ขาดความเฝ้าหาความรู้ในด้านงาน 4 ฝ่าย ให้มีความสำคัญกับงานวิชาการเป็นลำดับสุดท้าย ดำเนินการไม่

ตรงเป้าหมาย ไม่เน้นการมุ่งพัฒนาผู้เรียน เน้นความสำคัญของชุมชน สิ่งก่อสร้าง กีฬาเป็นหลัก สถานศึกษาขาดการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน ประกอบด้วยครูผู้สอนไม่เตรียมความพร้อมในการสอน การจัดการเรียนการสอนแบบเดิมตามหนังสือ เน้นความสะดวกสบายของตนเป็นหลัก ไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการที่ใช้สื่อทางอินเทอร์เน็ต ไม่อธิบายและทบทวนเพิ่มเติม เพื่อสรุปลงความรู้ให้แก่ผู้เรียน ครูมีการวัดและประเมินผลที่ขาดความหลากหลาย การใช้ข้อสอบประนัยแบบซ้ำ ๆ ที่มีความพร้อมและตรงตามหลักสูตร ตัวชี้วัด ไม่ตรงต่อความสนใจและถนัดของผู้เรียน เน้นการตรวจง่ายซึ่งครูยึดเพียงระบบภายในมองแต่ผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งการทำงานของระบบกลุ่มกระทรวงกรมวิชาการมีนโยบายและการปฏิบัติไม่สอดคล้องกัน ทำให้การเรียนการสอนเน้นทฤษฎีเป็นหลัก ต้องการเพียงความรู้เพื่อนำไปสอบเท่านั้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1, 2565)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มาเป็นแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหาร การศึกษาและวิธีการสอน การปฏิบัติงานของครูผู้สอน ที่จะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาของผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาบทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1” ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 จำนวน 97 แห่ง ได้จากกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน

(บุญชุม ศรีสะอาด, 2560) จากนั้นทำการเทียบสัดส่วนตามขนาดสถานศึกษา และกำหนดผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 97 คน ครูผู้สอน 97 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 194 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นแบบลิเคิร์ตสเกล 5 ระดับ (Rating Scales) จำแนกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ด้วยรูปแบบออนไลน์ (Google Forms) 194 ฉบับ และได้คืนมา 194 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ จำนวน (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและรายด้าน จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาแปลผลตามเกณฑ์ด้วยวิธีของ Likert

3. การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) และทดสอบภายหลังหาค่าที่แตกต่างกันด้วยวิธีของ Scheffe'

สมมติฐานการวิจัย คือ บทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดต่างกันมีบทบาทการส่งเสริมการจัดออนไลน์แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. บทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = .39) รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการสอน ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = .39) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = .39)

1.1 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D.= .37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดนโยบายการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับการเรียนในรูปแบบออนไลน์ คือ ($\bar{X} = 4.20$, S.D.= .70) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานฝ่ายวิชาการกำหนดรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนในรูปแบบออนไลน์ ($\bar{X} = 4.17$, S.D.= .71) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาลดภาระงานการสอน เพื่อให้ครูมีเวลาในการเตรียมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.05$, S.D.= .74)

1.2 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D.= .39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูเผยแพร่ สื่อ นวัตกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษา และระหว่างสถานศึกษาด้วยกัน คือ ($\bar{X} = 4.30$, S.D.= .80) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการส่งต่อความรู้ไปยังนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.26$, S.D.= .79) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์ในการพัฒนาครูและบุคลากรที่เป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.99$, S.D.= .80)

1.3 ด้านการนิเทศการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D.= .39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายการนิเทศการสอนแก่ครูให้เหมาะสมกับการเรียนในรูปแบบออนไลน์ คือ ($\bar{X} = 4.29$, S.D.= .78) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนร่วมกับคณะกรรมการกลุ่มบริหารวิชาการ เพื่อกำหนดแนวทางการนิเทศการสอนแก่ครูให้เหมาะสมกับการเรียนในรูปแบบออนไลน์ ($\bar{X} = 4.22$, S.D.= .78) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำในการดำเนินการแก้ไขเมื่อพบปัญหาในการสอนออนไลน์ของครู ($\bar{X} = 4.07$, S.D.= .76)

1.4 ด้านการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D.= .39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความต้องการของครูและนักเรียน เพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อความต้องการ และทำให้การจัดการเรียนการสอนออนไลน์มีประสิทธิภาพ คือ ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= .71) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดทำระบบบริการเทคโนโลยีสารสนเทศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.16$, S.D.= .77) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้ง

คณะกรรมการตรวจสอบติดตามนักเรียนที่ขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์การเรียนและอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .68)

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่

2.1 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อมีความแตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ข้อ 1 สถานศึกษาที่มีขนาดกลางกำหนดนโยบายการบริหารวิชาการมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ข้อ 2 สถานศึกษาที่มีขนาดกลางพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีการบูรณาการระหว่างรายวิชามากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ข้อ 3 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ปรับโครงสร้างเวลาเรียนมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 4 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่หัวหน้างานฝ่ายวิชาการกำหนดรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้มากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 5 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่กำหนดนโยบายการวัดและประเมินผลมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 6 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่จัดประชุมคณะครูเพื่อวางแผนบูรณาการภาระงานของรายวิชามากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 7 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ลดภาระงานการสอนมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 8 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่จัดประชุมครูร่วมกันถอดบทเรียนจากการดำเนินงานมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง

2.2 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมและรายข้อมีความแตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ข้อ 1 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่กำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์ในการพัฒนาครูและบุคลากรมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 2 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่สนทนากับครูและบุคลากรเพื่อสร้างขวัญกำลังใจมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 3 สถานศึกษาที่มีขนาดกลางให้การสนับสนุนครูในการพัฒนาตนเองมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ข้อ 4 สถานศึกษาที่มีขนาดกลางจัดอบรมครูเพื่อพัฒนาทักษะมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ข้อ 5 สถานศึกษาที่มีขนาดกลางจัดอบรมครูเพื่อพัฒนาทักษะในการใช้สื่อมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ข้อ 6 สถานศึกษาที่มีขนาดกลางจัดอบรมเพื่อส่งเสริมให้ครูมีความฉลาดรู้ในการใช้สื่อมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ข้อ 7 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็น

ส่วนสำคัญมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ข้อ 8 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ส่งเสริมให้ครูเผยแพร่สื่อมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง

2.3 ด้านการนิเทศการสอน โดยรวมและรายข้อมีความแตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบรายข้อ พบว่า ข้อ 1 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่กำหนดนโยบายการนิเทศการสอนมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 2 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่วางแผนร่วมกับคณะกรรมการกลุ่มบริหารวิชาการมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 3 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการสอนมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 4 สถานศึกษาที่มีขนาดกลางสังเกตการสอน หรือเยี่ยมการสอนออนไลน์มากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ข้อ 5 สถานศึกษาที่มีขนาดกลางให้คำแนะนำในการดำเนินการแก้ไขเมื่อพบปัญหามากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ข้อ 6 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่สนับสนุนให้ครูนำข้อมูลการนิเทศไปพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 7 สถานศึกษาที่มีขนาดกลางเปิดโอกาสให้ครูได้เสนอข้อคิดเห็นมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ข้อ 8 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ดำเนินการนิเทศการสอนออนไลน์มากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง

2.4 ด้านการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมและรายข้อมีความแตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบรายข้อ พบว่า ข้อ 1 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่กำหนดนโยบายการบริหารงบประมาณในการจัดหาสื่อมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 2 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่สำรวจความต้องการของครูและนักเรียนมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 3 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ดำเนินการจัดทำระบบบริการเทคโนโลยีสารสนเทศมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 4 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ดำเนินการติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ตมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 5 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อขอความสนับสนุนด้านสื่อมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 6 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อขอความสนับสนุนด้านสื่อมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 7 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขอความสนับสนุนด้านสื่อมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ข้อ 8 สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบติดตามนักเรียนที่ขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์การเรียนและอินเทอร์เน็ตมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1” ครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญของการวิจัยโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. บทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 อภิปรายผลได้ดังนี้ ผลการศึกษาบทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดอบรมพัฒนาทักษะของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีความเข้าใจและเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุวดี นามนิล (2564) พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานบุคลากรยุคดิจิทัลของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านกลยุทธ์การรักษาและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และภคพร เลิกนอก และเอกราช โฆจิตพิมานเวช (2564) ได้กล่าวว่า ในการเป็นครูที่ดี ครูและบุคลากรของโรงเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และพัฒนาทักษะของตนเอง ผู้บริหารยังมีความรับผิดชอบในการช่วยให้ครูทำงานได้ดีขึ้นโดยการจัดกิจกรรม อบรม เพื่อช่วยให้ครูและบุคลากรได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา จากผลการเปรียบเทียบ พบว่า ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับณัฐินี มหานิติพงษ์, สุรางคณา มัณยานนท์, สุรศักดิ์ หลาบมาลา และปิยานี สมบูรณ์ทรัพย์ (2564) พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับปิยาภรณ์ พูลชัย (2565) พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียน

การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ความรู้จากผลการวิจัย ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การศึกษาด้านบทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

S (Supervision) = ส่งเสริมการนิเทศการสอนในรูปแบบออนไลน์เพื่อส่งเสริมการนิเทศการสอนออนไลน์ ผู้บริหารควรให้คำแนะนำให้ครูฝึกพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี เพื่อสร้างเนื้อหาที่น่าสนใจ และสร้างพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนความรู้

P (Planning) = มีการวางแผน กำหนดนโยบายและการประเมินผลที่ชัดเจน ผู้บริหารและครูควรกำหนดเป้าหมาย วางแผนการดำเนินงาน และกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามที่กำหนดไว้ และการประเมินผลที่ชัดเจนจะช่วยในการปรับปรุงแผนการเรียนการสอนให้มีการพัฒนาที่ดียิ่งขึ้น

S (Supply) = สนับสนุน จัดหาสื่อ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสำรวจความต้องการของครูและนักเรียน เพื่อทำการวิเคราะห์และจัดทำ

แผนการจัดหาอุปกรณ์ที่เหมาะสม นอกจากนี้สามารถนำเสนอหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่สนใจในการสนับสนุนการศึกษา

S (Solving) = นำการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและเทคนิคการสอนมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่ได้การอบรมที่ดีจะมีทักษะที่เพิ่มสมรรถนะในการสอนและจัดการชั้นเรียน นอกจากนี้การแบ่งปันประสบการณ์และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูในสถานศึกษาเดียวกัน และครูต่างสถานศึกษาก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถช่วยในการแก้ไขปัญหาทางการศึกษาได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานภาครัฐ ให้การสนับสนุน และส่งเสริมงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงให้กับสถานศึกษาทุกขนาด
2. หน่วยงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อขอความสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนระบบอินเทอร์เน็ต ตามความเหมาะสมและความจำเป็นให้กับสถานศึกษาทุกขนาด
3. หน่วยงานระดับโรงเรียนควรจัดทำแผนในการดำเนินงาน แผนพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ควรสำรวจความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาได้ทราบถึงระดับบทบาทการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ เพื่อพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขดำเนินงานและการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ณัฐินี มหานิติพงษ์, สุรางคณา มัณยานนท์, สุรศักดิ์ หลาบลามา และปิยานี สมบูรณ์ทรัพย์. (2564). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา

ในอำเภอบุณฑริกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5.
วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 5(1), 43-58.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ปิยาภรณ์ พูลชัย. (2565). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี.
(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*

ภคพร เลิกนอก และเอกราช โฆษิตพิมานเวช (2564). *บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการ
พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 8(4), 3-
11.*

ยุวดี นามนิล. (2564). *บทบาทของผู้บริหารต่อการบริหารงานบุคลากรยุคดิจิทัลของสถานศึกษาใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วารสารวิชาการ, 6(2),
15-30.*

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
เข้าถึงได้จาก <https://web.sukhothai1.go.th>*

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ :
บริษัท 프리ทวอนกราฟฟิค จำกัด.